

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Kameror ökar tryggheten i Rinkeby-Kista

Skrivelse av Benjamin Dousa m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden uttalar sitt stöd för polisens ansökan om kameraövervakning i Rinkeby centrum
2. Tjänsteutlåtandet utgör svar på skrivelsen.

Patrik Derk
stadsdelsdirektörVerner Stadthagen
administrativ chef

Sammanfattning

Benjamin Dousa m.fl. (M) har i en skrivelse ”Kameror ökar tryggheten i Rinkeby-Kista” föreslagit att förvaltningen ges i uppdrag att dels redogöra för hur samarbetet med polisen vad gäller kameraövervakning fungerar, dels föreslå stadsdelsnämnden att uttala sitt stöd för polisens ansökan om kameraövervakning av Rinkeby torg, dels bereda väg för kameraövervakning även i Husby centrum. Bakgrunden till skrivelsen är att Polismyndigheten i Stockholms län hos Länsstyrelsen Stockholm ansökt om tillstånd för kameraövervakning vid tre offentliga platser i nordvästra Stockholm, däribland Rinkeby centrum. Efter överklaganden väntas Kammarrätten i Stockholm meddela dom i ärendet under första kvartalet 2016.

Förvaltningen har inte haft något samarbete med polisen om kameraövervakning på offentlig plats inom Rinkeby-Kista, eftersom det inte finns och aldrig har funnits någon sådan övervakning. Polisen sökte inte stöd från stadens sida inför den nu aktuella ansökan. Förvaltningen anser att övervägande skäl talar för polisens ansökan. Om polisen ges möjlighet till reglerad kameraövervakning bedömer förvaltningen att också dess egna insatser kan bli mer målinriktade. Förvaltningen är inte beredd att ta ställning till kameraövervakning på fler platser inom stadsdelsområdet innan slutligt beslut om ansökan om övervakning av Rinkeby centrum föreligger. Skulle beslutet medföra att kameraövervakning av Rinkeby torg blir möjlig vill förvaltningen dessutom avvakta en utvärdering av dess effekter.

Bilaga: Skrivelse 2015-10-29 från Benjamin Dousa m.fl. (M) angående kameraövervakning inom Rinkeby-Kista stadsdelsområde

Skrivelsen

Benjamin Dousa m.fl. (M) har i en skrivelse ”Kameror ökar tryggheten i Rinkeby-Kista” föreslagit att förvaltningen ges i uppdrag att dels redogöra för hur samarbetet med polisen vad gäller kameraövervakning fungerar, dels föreslå stadsdelsnämnden att uttala sitt stöd för polisens ansökan om kameraövervakning av Rinkeby torg, dels bereda väg för kameraövervakning även i Husby centrum. Stadsdelsnämnden har den 29 oktober 2015 överlämnat skrivelsen till förvaltningen för beredning. Skrivelsen bifogas i sin helhet.

Förvaltningens redovisning, överväganden och förslag

Bakgrund

Bakgrunden till skrivelsen är att Polismyndigheten i Stockholms län ansökt hos Länsstyrelsen Stockholm om tillstånd för kameraövervakning vid tre offentliga platser i nordvästra Stockholm: Spånga station, Tensta centrum och Rinkeby centrum. Ansökan som berör Rinkeby centrum avser fyra övervakningskameror, vilka är planerade att placeras vid Skårbygränd, Rinkeby torg, Rinkeby allé respektive Hinderstorpsgränd (T-baneuppgång och gångväg).

Länsstyrelsen beslöt den 18 december 2014 att i huvudsak godkänna dessa ansökningar. Besluten överklagades av Datainspektionen. Förvaltningsrätten i Stockholm meddelade dom i målen den 31 augusti 2015. Förvaltningsrätten biföll överklagandena och upphävde därmed länsstyrelsens tre beslut. Vid en vägning av övervakningsintresset mot integritetsintresset ansåg domstolen att integritetsintresset vägde tyngre. Domen beträffande Rinkeby centrum har i sin tur överklagats av polisen till Kammarrätten i Stockholm. Polisen anför att eftersom de boende i Rinkeby inte har någon möjlighet att undvika risken för att utsättas för eller bevittna brott, vilket får anses som ett stort intrång i deras personliga integritet, får integritetsintresset ge vika för behovet av att skapa en trygg miljö i området. Kammarrättens domslut kan väntas under första kvartalet 2016.

Förvaltningens trygghetsarbete

Förvaltningen delar skribenternas uppfattning om behovet av upplevd trygghet på allmänna platser. Med bland annat detta syfte verkar förvaltningens medborgarvärdar, ungdomsvärdar och fältassistenter samt dess säkerhetsstrateg - exempelvis genom att tillsammans med polisen delta i veckovisa så kallade utsättningsmöten. När trygghetsåtgärder i parker blir aktuella ansvarar förvaltningens parkansvariga för de drift- och investeringsåtgärder som kan bli aktuella inom dessa. I övrigt samverkar berörda befattningshavare på ett strukturerat sätt med det övriga samhället och dess organisationer, inklusive polisen, genom två kanaler. Dels genom det lokala brottsförebyggande rådet för Rinkeby-Kista där stadsdelsdirektören är ordförande. Dels inom ramen för myndigheter i samverkan (MYS) där fritidsverksamhet, socialtjänst, skola och polis ingår (en

styrgrupp samt fem områdesgrupper). Vidare samarbetar förvaltningen med organisationen Fastighetsägare Järva, som anlitar väktare för att trygga inte bara den egna utan även den gemensamma utemiljön.

Skribenterna önskar en redogörelse för hur förvaltningens hittillsvarande samarbete med polisen fungerat när det gäller kameraövervakning. Förvaltningen har inte haft något sådant samarbete med polisen inom Rinkeby-Kista, eftersom det inte finns och aldrig har funnits någon kameraövervakning på offentlig plats inom området. Polisen sökte inte stöd från stadens sida inför den nu aktuella ansökan.

Trygghet – otrygghet i Rinkeby centrum

Förvaltningsrättens upphävande av Länsstyrelsens beslut att bevilja tillstånd för kameraövervakning på tre platser i nordvästra Stockholm har av polisen överklagats till Kammarrätten i den del som berör Rinkeby centrum. Förvaltningen kan, i likhet med polisen, konstatera att dess egna, den lokala fastighetsägarföreningens och polisens hittillsvarande och omfattande åtgärder inte varit tillräckligt effektiva för att förhindra upplevelsen av stor otrygghet samt att minska brottsligheten på och i anslutning till Rinkeby centrum. Så till exempel förekommer att Rinkebyföräldrar uppmanar sina barn att på sin väg till skolan undvika att passera Rinkeby centrum. Vidare anger fler boende i Rinkeby än i staden i övrigt i en trygghetsmätning från 2014 att anlagda bränder är ett problem. Enligt polisens i ansökan från år 2014 redovisade statistik har det under en treårsperiod skett i genomsnitt tio polisanmälda våldsbrott i månaden i och i anslutning till Rinkeby centrum. Det verkliga antalet våldsbrott torde vara väsentligt större, eftersom - enligt en sverigestudie 2014 från Brottsförebyggande rådet (Brå) - endast en mindre del av de inträffade våldsbrotten polisanmäls. Härutöver tillkommer i Rinkeby centrum annan form av polisanmäld brottslighet framförallt i form av narkotikabrott, egendomsbrott och s.k. otillåten påverkan (stenkastning mot ambulans, brandkår och polis). Under ett år förekommer i hela Sverige cirka ett dussin tillfällen när polis i enlighet med givna instruktioner avlossar varningsskott. Hösten 2014 till hösten 2015 avlossade polisen vid tre tillfällen varningsskott i stadsdelen Rinkeby, varav ett på Rinkeby torg och ett i nära anslutning till Rinkeby centrum. Under hösten 2015 och efter Förvaltningsrättens beslut i ärendet har tre synnerligen allvarliga våldsdåd (dråp och mord) inträffat i just Rinkeby centrum varav ett inom SL:s område och två inom det område som polisen ansökt om tillstånd för kameraövervakning. Vid mordet på Rinkeby torg, som skedde en söndageftermiddag, skottskaades dessutom två förbipasserande invånare.

Brottsligheten i Rinkeby centrum är jämnt fördelad under hela veckan och tämligen jämnt fördelad under dygnet. Vid andra centra i staden, såsom Stureplan, Medborgarplatsen, Brommaplan och Bredäng, är den i huvudsak koncentrerad till kvällar och nätter under veckosluten.

Kameraövervakning i Rinkeby centrum

Polisen begär nu tillstånd för att använda ytterligare ett verktyg, kameraövervakning, för att stävja brottslighet och otrygghet på denna allmänna plats. Syftet med kameraövervakning är att den potentielle gärningsmannen ska avskräckas från att begå brott genom den ökade risken att bli identifierad. Det är därför viktigt att få ut information om att området är kameraövervakat. Kameraövervakningen förväntas leda till en ökning av antalet anmälda brott.

Förvaltningen anser att kameraövervakning på allmän plats, av framförallt integritetsskäl, bör tillämpas med restriktivitet. Samtidigt är det av största vikt att polisen ges tillgång till samtliga de författningsreglerade metoder som står till förfogande för att bekämpa kriminalitet och otrygghet i och i anslutning till Rinkeby centrum. Minskad brottslighet och ökad trygghet bidrar också till att den sociala oron minskar och att den sociala hållbarheten i området främjas. Integritetsintrånget för de personer som passerar bör vidare kunna anses som något lägre, eftersom syftet med kameraövervakningen är att skydda dessa från att bli utsatta för eller från att behöva bevittna våldsbrott, vilket i sig utgör en integritetskränkning. Enligt polisen utgör en väl avvägd kameraövervakning tillsammans med andra insatser ett av de mer effektiva verktygen för att bekämpa platsrelaterad kriminalitet och otrygghet.

Efter en samlad bedömning anser förvaltningen att övervägande skäl talar för polisens ansökan. Om polisen ges möjlighet till reglerad kameraövervakning bedömer förvaltningen att också dess egna insatser kan bli mer målinriktade.

Kameraövervakning i Husby centrum

I skrivelsen föreslås att förvaltningen ska ges i uppdrag att bereda väg för kameraövervakning även i Husby centrum. Förvaltningen är inte beredd att ta ställning till kameraövervakning på fler platser inom stadsdelsområdet innan slutligt beslut om ansökan beträffande Rinkeby centrum föreligger. Skulle beslutet medföra att kameraövervakning av Rinkeby torg blir möjlig vill förvaltningen dessutom avvakta en utvärdering av dess effekter.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår mot bakgrund av det ovan framförda att stadsdelsnämnden uttalar sitt stöd för polisens ansökan om kameraövervakning i Rinkeby centrum samt att skrivelsen i övrigt besvaras med vad som anförs i tjänsteutlåtandet.